

Рецензия

от

доц. д-р Борис Кирилов Сергинов
НБУ, ръководител на департамент „Дизайн“
Доцент и доктор по шифър 8.2 (Изобразително изкуство)

за дисертационния труд на докторант
Незабравка Стефанова Попова – Недялкова

на тема:

„Пропорции и системи за конструиране – основа за формоизграждане на облеклото“
за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в научно направление шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

1. Актуалност и научна значимост или приноси на разработвания текст:

Разглеждането на тази дисертация, показва че изборът на темата е основателен и актуален и работата върху конкретен проблем, а именно **„Пропорции и системи за конструиране – основа за формоизграждане на облеклото“** е актуален и дисертабилен и има възможност за формиране и защита на съществени приноси по отношение на модния дизайн в България. Разработваната тема конкретизира и поставя въпроси и задачи които изследват, систематизират и довеждат до изводи които са ценни за студентите обучаващи се в областта на модния дизайн, както и за широк кръг от професионалисти, работещи в областта на модната индустрия. Незабравка Недялкова, като автор на този труд, има не само теоретични способности, но и натрупан практически опит – участвала е в разработването на компютърна програма за конструиране и моделиране на облекло „Силует Дизайнер 3“, както и в създаването на ръководство за работа с кад система Assyst и създаване на „Ръководство за потребителя“ за работа с кад система „Силует Дизайнер“ в съвместен проект с фирма „Макродор“.

Кандидатката има и впечатляваща научна работа и изнася редица доклади свързани с темата в национални и международни конференции.

В Предложеният за рецензиране дисертационен труд е използван историографския метод, като той е приложен до толкова, че да ни отведе до актуалния сегмент.

Докторантката казва *„Доброто прилягане на облеклото е нещо, което засяга както хората, заети в модната индустрия, така и*

потребителите. Това е един от най-важните елементи за привлекателността и продаваемостта на една дреха, наред с дизайна, материята, цената и т. н." и цитира „Журналистът Марк Каримзадех (Mark Karimzadeh) казва: "Повечето дизайнери изискват от конструкторите да направят нещо, което изглежда невъзможно – една креативна идея да приеме форма" (Karimzadeh, 1999). Майкъл Тиъри (Michael Thierry), директор по дизайна на Coats Viyella, подкрепя това твърдение: „Без креативен конструктор, дизайнът просто не работи... Това е като обвързване – ако двамата не са заедно, креативността няма да съществува. Конструкторът и дизайнерът са еднакво важни един за друг" (Thierry, 2000).

1.1 Практическите приноси се свеждат до целите на настоящето изследване и на практическите проблеми поставени от темата. Целта на дисертацията е разглеждането на връзката между човешките пропорции, както и на системите за конструиране и формоизграждане на облеклото.

За постигането на тази цел са решени следните задачи:

Направен е подробен литературен обзор и анализ на съществуващата литература по темата.

Изследвани са начините и инструментите за измерване на човешката фигура и нейните пропорции.

Изследвани са видовете системи за конструиране на облекло.

Поставено е началото на едно цялостно и детайлно проучване и е очертан „скелета“ на по-нататъшни възможности за изследвания и разработки свързани със системите за конструиране и градиране на облекло. Този текст идва навреме именно за да запълни тази празнина в подготовката, знанията и уменията на студенти, преподаватели и специалисти от една страна, от друга страна да помогне на проектантите дизайнери и от трета страна да бъде полезно учебно помагало.

До момента не е познат текст с подобна структура, изследващ проблема практически от такъв ъгъл.

1.2 Историческите приноси се състоят в това, че историческите граници на изследването се диктуват от предмета, целите и задачите на проучването и от хронологичните граници на практиката в областта на модата и на конструирането, особено през втората половина на 20 и началото на 21 век. Докторантката разглежда различната терминология и практическите единици хронологично и исторически като например „Единици за измерване на дължината“, „Човешките пропорции в различните исторически епохи“ и „Египетски, Гръцки и Римски канони“ и т.н. Всичко това има принос към историографията на дизайна и конструирането в модата.

1.3 Фактическите приноси се отнасят до това че докторантката разглежда мъжките и женските пропорции и тяхното прилагане при конструирането на облеклото, както и изводите произтичащи от това практическо прилагане на пропорциите в съответната научна и творческа област. Тези именно изводи могат

да бъдат окачествени, като фактически принос на текста. Друг фактически принос е поднасянето на актуална информация, относно случващото се в областта на антропометрията и приложната антропометрия, в дисертационния труд се предлага преглед на информационни портали, специализирани сайтове и издания в интернет пространството. Представени са издания и каталози за моден дизайн. Автентичността на събраните примери, поднесени в настоящия труд, обема и големината му са също фактически принос на дисертацията.

2. Приносите на автора са:

1. Изясняване на връзката между измерването на човешките пропорции и системите за конструиране и формоизграждане на облеклото.

2. Този труд е първото по рода си у нас теоретично изследване на видовете системи за конструиране на облекло от гледна точка на пропорционалното измерване на фигурата.

3. За първи път дадено изследване проследява развитието на системите за конструиране на облекло в периода от XVI до началото на XXI век

4. Принос още е, че конструирането на облекло е разгледано не като техническа дисциплина, като компилация между изкуство и наука. Кое то говори за интердисциплинарност на труда.

5. Значителен принос представлява издирването, проучването и анализирането на голям брой първични източници, свързани със системите за конструиране на облекло в периода от 1589 година до началото на XXI век, по-голямата част от които не са познати у нас.

6. За пръв път е изследвана връзката между икономическия и научно-технически прогрес в обществото от една страна и еволюцията в методите за конструиране на облекло и съпътстващата ги инструментална база, от друга.

7. Направен е критичен анализ на методологията, използвана в приложната антропометрия, за измерване на човешката фигура, използваща лазерно-сканиращи и компютърни технологии.

8. Като принос на този дисертационен труд може да се посочи направеният критичен анализ на видовете 3D лазерно-сканиращи технологии и тяхното приложение в модната индустрия.

9. Принос с практическо приложение е включеното в дисертацията приложение – „Ръководство на потребителя“ за CAD система „Силует Дизайнер“.

10. Настоящото изследване може да послужи на ученици, студенти, преподаватели и специалисти, занимаващи се с дизайн и проектиране на облекло.

11. Дисертационният труд може да послужи като основа за бъдещи изследвания и научни разработки, свързани с измерването на човешката фигура и пропорции.

Налице са както следват:

Дисертационният труд в размер на 280 страници, който съдържа увод, четири глави, изводи, библиография, приложение, справка за приносите на дисертационния труд, списък с публикациите на автора по темата на дисертационния труд.

В основната част на дисертационния труд са включени 80 фигури и 8 таблици.

Библиографията обхваща общо 160 публикации от различни (предимно чужди) автори и интернет източници.

Приложението към дисертационния труд (60 страници) е представено на електронен носител (CD) в интерактивен pdf формат.

Обобщение

- . Авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд.
- . Изследването както и проучвателната дейност са лично дело на докторанта.
- . Докторатът е добре структуриран логически и представя ясно целите и задачите на изследването.
- . Хипотезата на докторанта и формулираната цел са защитени задоволително.
- . Формообразуването което присъства като термин във името и темата на дисертацията, не отговаря на общоприетата за дизайна терминология.
- . Изследването е изместено в историческа и техническа посока и има малко общо с творчеството и изкуството въобще. Но имайки предвид интердисциплинарността на дисертацията смятам, че това може да се приеме и поощри.
- . На лице са и горе изброените приноси на дисертацията.

Заклучение:

Оценявам положително научните качества и приноси на дисертационния труд, неговата обществена, социална, научна и творческа значимост, личния принос на докторанта и практическата полезност и актуалност на изследвания проблем. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат съгласието си за присъждането на образователна и научна степен „Доктор“ на Незабравка Стефанова Попова – Недялкова по шифър 8.2 „Изобразително изкуство“

24.04.2013 г.
Гр. София.

Рецензент
(доц. д-р Борис Сергинов)

